

ONSDAG 18 JUNI. NR 25-26/2014

Två kulturer, en familj

Sidan 2



Ulrika Eleonora är en nationell pärla

Sidan 5

Mest värdefullt att vara tillsammans

Sidan 7

Ledare vädjar för kristen kvinna

EU-ledare samtalade med kyrkor och religiösa samfund om Europas framtid och utmaningar.

Sidan 4



Förföljd förkunnare

Sidan 8

Biskop Björn på villovägar

Sidan 14

Midsommar- krysset

Sidan 10



Öppnar upp för stillhet

Sidan 6



LEDARE MAY WIKSTRÖM

Mission i Guds www

KP EVANGELIUM ÄR ett ord som ger tuggmotstånd av knäckebrödska-liber i tider av snabba kolhydrater. Men kör hårt: *evangelium* är goda nyheter för varje del av skapelsen, allt liv, allt det som tvinnas samman i gemenskapen i Guds världsvida nätverk. Evangelium handlar nämligen inte bara om ord. Det går tvärs igenom, hela människan, liv, märg, ben och handlingar.

Ungefär så, fritt översatt, slår Kyrkornas Världsråd fast sin syn på missionens roll i ett dokument från 2002.

Slutsatsen av den teologiska synen, som brukar kallas holistisk mission, blir mycket enkel. Den synen måste få konsekvenser i arbetet när det gäller arbetet för rättvisa, en rättvis fördelning av resurser, fattigdomsbekämpning och förtryck. Allt som hotar livet är något som står i strid med en teologi som bejakar livet som helhet och Guds löften till alla människor.

NÄR SYNAPSERNA löper genom Guds www är det mot sådana hot mot livet som de borde aktiveras. Och när de gör det på rätt sätt handlar det inte längre om utomstående agenter versus lokala aktörer. De lokala kyrkorna är alla delar av samma nät, med samma ansvar och uppdrag – och resurserna är gemensamma, var än de kommer ifrån.

Det här är den moderna synen på mission. I den suddas bilden av den (nådiga) givaren och den (tacksamma) mottagaren ut. I den här synen har alla samma rätt att äga och samma skyldighet att dela med sig. Det är en utmaning som kräver att det finns ett nätverk, en infrastruktur.

Och det ska sägas att varken givare eller mottagare ännu alltid har nått så långt att de helt kunnat släppa sina gamla positioner. Nätverkstänkandet medför nämligen också ansvar på bägge hållen, och det kan vara svårt att krossa trygga tankemönster.

TUDELNINGEN I givare och mottagare är inte något som kyrkan är ensam om. När det gäller bistånd – ”bara” bistånd – finns samma tänkande där likafullt. Den tyske missiologen Michael Biehl slår fast att många talar om bistånd i motsats till kyrkans diakoni och mission som om det förra vore neutralt och rent i motsats till det senare. Inte så, konstaterar Biehl torrt. Utvecklingshjälp har också en grundval och en agenda, de är bara annorlunda än kyrkans missiologiska kallelse.

VÄRLDSRELIGIONERNA – bland vilka kristendomen är störst och mest spridd över klotet – är transnationella gemenskaper med närvaro över hela jorden. Det är något som är en värdefull tillgång när det gäller utveckling. Här har kyrkorna en värdefull egenskap. Det handlar återigen om gemenskapen i nätverket. Den stora tanken bärs av enheter i form av kyrkor och församlingar – som i slutändan av kedjan blir en hand som räcks till en annan, ett hembesök hos en bybo eller församlingsmedlem.

Här, där.
Överallt och till alla.

PROFILEN: MARIANNE LY

”När jag lämnade Finland sa jag att karlar får vara. Jag hade ju aldrig tänkt att jag skulle hitta min man i Senegal.”

Med hjärtat i två länder

Marianne Ly hittade kärleken under sin tid som missionär i Senegal. Även om Bocar Ly fick kämpa lite för hennes uppmärksamhet lever de nu ett gemensamt liv i Finland. Tillsammans har de tacklat kulturella skillnader, mött fördomar och fått och mist ett barn.

TEXT OCH FOTO: MICHAELA ROSENBACK

– Jag kom till Senegal i december och den första julen var väldigt speciell. Vi åkte ut till en by på julafton och där spelades julevangeliet upp. Josef och Maria gjorde entré och så väntade vi. Och väntade. Det gick 15 minuter, det gick 20 minuter och sedan kom åsnan. Fast åsnan ville egentligen inte alls komma, den ville gå åt ett helt annat håll. Då tänkte jag att såhär är vi kristna ofta. Gud vill att vi ska gå åt ett håll men vi vill många gånger gå åt ett helt annat håll.

För att förstå hur **Marianne Ly** hamnade där, på en trädstam ute på den senegalesiska landsbygden med en motsträvig åsna som sällskap får vi backa bandet något. Marianne Ly är född och uppvuxen i Helsingfors. När hon var sex år gammal kom hennes mamma till tro och för henne själv blev konfirmationstiden den period när tron tog form. Som ung vuxen sjöng hon med i Furaha-kören och tillsammans gjorde de en resa till Senegal och staden Fatick.

– Sista morgonen när vi var där upplevde jag att Gud sa till mig att du kommer att komma tillbaka hit. Och två år senare blev det så.

I Finland jobbade hon bland annat som föreståndare på tonårshemmet Svalan och år 1987 började hon på en missionärkurs. Vårterminen bestod av en kurs, sedan blev det språkstudier i Frankrike och efter det fick hon åka till Senegal för att inleda missionsarbetet.

– Jag jobbade tillsammans med en ung senegalesisk flicka och det var bra för jag talade inte språket flytande då. Hon hjälpte mig att komma in i kulturen. När jag kom dit hade Nya Testamentet just översatts till Serere och när den kom från tryckeriet läste hon två dygn i sträck. Det var fantastiskt, själv är vi så vana vid att ha Nya Testamentet att man inte ens tänker på det.

I Senegal stannade Marianne Ly i tolv år med hemmaperioder emellan. Främst jobbade hon med kvinnor och lärde dem bland annat att läsa, skriva, handarbete och studera Bibeln.

– Det fanns alltid några kvinnor som var väldigt intresserade. De lärde sig handarbete, sålde av det och så fick de en liten inkomst. Under mina år där utbildades 15 av de mest intresserade kvinnorna att leda egna grupper. När jag åkte därifrån kändes det bra eftersom min hjälp inte behövdes i samma utsträckning längre. Undervisningen flyttades från missionen till att bli den lokala kyrkans uppgift.

Kulturchock att komma hem

Tiden i Segenal gav inte bara Marianne Ly en massa goda vänner och nya perspektiv. Det var också där hon träffade sin man, **Bocar Ly**.

– När jag lämnade Finland sa jag att karlar får vara. Jag hade ju aldrig tänkt att jag skulle hitta min man i Senegal.



Men han hade så bra taktik, han återkom alltid en gång i månaden. Och jag sa nej, jag har inte kommit hit för det här, jag är här för att jobba. I två år fick han hålla på.

År 1990 ställde de till med stor förlovningsfest i Senegal och året därpå gifte de sig i Munksnäs kyrka.

– Är man gift med någon från en annan kultur är det nog väldigt viktigt att man kan prata, men det gäller förstas alla relationer. Vi talade massor om hur vi ville ha det, hur vår familj skulle se ut och hur man uppfostrar barn. Det är spännande för jag tror inte att jag någonsin hade diskuterat barnuppfostran så mycket om jag var gift med någon från samma kultur. Är man det så räknar man liksom med att man tänker lika fast det inte alls behöver vara så.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ulrika Hansson
tfn 040 831 6322

Tomas von Martens
tfn 040 831 6836

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Michaela Rosenback
tfn 040 831 6748

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Christa Mickelsson

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €



Marianne Ly upplever att största skillnaden mellan Senegal och Finland är hur man ser på människan.

– Det blev nästan en större kulturchock att flytta tillbaka till Finland. När vi kom tillbaka tillfälligt år 1989 så gick allting ännu så bra i Finland. Jag kunde inte förstå när alla bara talade om sin nyaste bil och sin nyaste båt. Det kändes jobbigt, som om jag var från en annan planet. I Senegal var vardagen och att vi hade mat på bordet det viktigaste. Man gjorde fest av allt man kunde göra fest av. Man var tillsammans och människan var det viktigaste, inte alla saker.

Hon talar också om att invånarna i byarna i Senegal hjälper till då någon behöver det, med allt från barnuppfostran till att lösa äktenskapskriser.

MARIANNE LY ser sig själv som en otypisk finländare eftersom hon tycker om att ha mycket folk omkring sig.

– En gång grälade vi öppet på vår gård i Senegal. Min man sa något åt mig och jag blev irriterad och skrek tillbaka. Inom fem minuter hade vi alla grannar hos oss, både kvinnor och män. Alla män talade först med mig om hur bra man jag har och alla kvinnor talade med min man om hur bra hustru han har och sedan tvärtom, bara för att nå fred. Då var jag väldigt arg men i efterhand tycker jag att det var jättebra. I Finland kan man ta livet av varandra utan att någon ingriper.

Att tappa bort sig i detaljer

Mariannes och Bocars kärlek ledde också till tre barn, **Ali**, **Sabrina** och **Sandra**. Sabrina föddes med ett gravt handikapp och läkarna gav henne ett år att leva. De fick 17 år tillsammans.

– Min gudstro har alltid varit stark

men den blev ännu starkare med Sabrina. Hon var fantastisk som person, så positiv och glad. Sedan hennes död för snart två år sedan har jag tappat bort mig lite. Jag funderar en del på vad som är min viktigaste uppgift nu. Det tror jag är ett vanligt problem i vårt samhälle. Vi har så många valmöjligheter att vi tappar bort oss i detaljer. För Sabrina var det viktigaste i livet klart och relationen med Gud en självklarhet.

Funderingar på att flytta tillbaka till Senegal när pensionen hägrar finns men än är ingenting bestämt.

– Jag kan tänka mig att flytta tillbaka men vi får se. Kanske det i det skede redan finns barnbarn. Vintern i Finland saknar jag inte när vi är där. Det enda jag kan längta efter är när björkarna slår ut i maj. Och orgelmusik.

MARIANNE LY

FÖDD OCH UPPVUXEN I MUNKSHÖJDEN I HELSINGFORS. JOBBADE 12 ÅR SOM MISSIONÄR I SENEGAL

MARIANNES RÅD TILL EN KVINNA SOM SKA GIFTA SIG MED EN PERSON FRÅN EN ANNAN KULTUR: ÅK TILL HANS HEMLAND OCH SE HUR HAN BEHANDLAR SIN MAMMA. SÅ KOMMER HAN ATT BEHANDLA DIG. HUR DU ÄR HÄR SOM UTLÄNNING ÄR EN ANNAN PERSON ÄN DEN DU ÄR I DIN EGEN MILJÖ

Vårens understöd utdelade

FILM. Kyrkans Mediestiftelse har delat ut vårens understöd till bland annat regissörerna **Petri Kotwica** och **Klaus Härö** samt producent **Ben Fernström**.

Det största produktionsstödet på 50 000 euro tilldelades Kotwiccas film *Hennes edestä* (*För ditt liv*). Filmen handlar om kantorn Kiia och hennes man Martin som jobbar som pastor.

Paret väntar barn och i bilen på väg till förlossningen krockar Kiia med någonting i mörkret. På sjukhuset träffar Kiia en kvinna vars man blivit påkörd och förd till sjukhuset i koma. Kiia inser att det antagligen är hon som kört på mannen och att polisen nu letar efter henne.

Härös film *Miekkailija* (*Fäktaren*) fick det näst-



KLAUS HÄRÖS film *Fäktaren* fick ett understöd på 15 000 euro av Kyrkans mediestiftelse. FOTO: JOHAN SANDBERG/ARKIV

största understödet på 15 000 euro. Filmen utspelar sig under slutet av Stalintiden och handlar om den estniska fäktaren Endel Nelis som flyr från Le-

ningrad till Haapsalu. Där får han jobb som lärare och lär skolbarnen att fäktas. Då får han skolans kommunistbyråkrater mot sig och tvingas välja om han vill rädda sig själv eller kämpa för barnens drömmar.

Ett produktionsstöd på 10 000 euro delades också ut till Fernströms barnserie *Vinter Varg & de 10 tidsåldrarna*.

I år fick Kyrkans Mediestiftelse in ett rekordstort antal ansökningar, sammanlagt 85 stycken. Man valde att understöda 15 av dessa projekt med sammanlagt 125 800 euro. Stiftelsen vill främja produktionen av religions- och livsåskådningsprogram och delar ut understöd två gånger om året.

■ MICHAELA ROSENBACK

Ledare vädjar till Sudan

EU-MÖTE. Religiösa ledare från Europa träffade ledarna för EU-institutionerna. Resultatet blev bland annat en gemensam vädjan för en kristen kvinna i Sudan som dömts till döden för sin tro och för äktenskapsbrott.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

Förtionde året i rad sammanträffade religiösa ledare från hela Europa med ledarna för Europeiska kommissionen, Europeiska rådet och Europaparlamentet i Bryssel.

På plats fanns 19 representanter på hög nivå för kristna, muslimer, judar, hinduer, sikher och mormoner, bland dem ärkebiskop Kari Mäkinen. Även kyrkostyrelsens EU-jurist Lena Kumlin deltog i mötet.

Under mötet den 10 juni utbyttes åsikter och tankar om bland annat EU:s och Europas framtid, den ekonomiska krisens samhällseliga verkningar och Europas roll i världen och i angränsande länder. Fokus i diskussionerna låg på religionens betydelse och roll i de här frågorna.

Mötet inleddes med en tyst minut till minne av de offer som dog i attacken mot det judiska museet i Bryssel den 24 maj. Tillsammans avgav EU-ledarna och de religiösa ledarna en deklaration där de vädjade för **Meriam Yahya Ibrahim**, en sudanesisk kristen som dömts till döden för "avfall från tron" och för äktenskapsbrott.

Värd för mötet var Europeiska kommissionens ordförande **José Manuel Barroso**. I mötet deltog även Europeiska rådets ordförande **Herman Van Rompuy** och Europaparlamentets vice talman **László Surján** samt kommissionär **Connie Heggaard**.

I sitt tal betonade Barroso religionsfriheten som en universell mänsklig rättighet som behöver försvaras i alla sammanhang och även i enskilda fall.

– Religionsfrihet innebär rätten till en religion och tro men också rätten att byta religion och att övergå till vilken religion som helst, sade Barroso.

Kyrkor och religiösa samfund har en viktig uppgift i att säkra och stöda individens värdighet och respekten för människan.

– Religiösa samfund kan hjälpa till med att visa solidaritet och genom att undvika att olikhet leder till hat, mord och konflikt.

Kampen mot extremism

Religiösa samfund inspirerar också till politisk aktivitet som i sin tur kan leda till förbättringar i europeiska invånarnas liv.

– Jag är övertygad om att ett aktivt deltagande från de religiösa samfunden kan bidra positivt till Europas framtid. Det var därför jag tog initiativ till de här årliga träffarna för tio år sedan, redan innan Lissabonfördraget ålade EU att föra en regelbunden dialog med kyrkor och religiösa samfund, sade Barroso.

Kampen mot extremism, religiös fundamentalism och rasism är också viktigt.

– Europa är ett fredsprojekt. Jag tycker att speciellt bönemötet med påven



ÄRKEBISKOP KARI Mäkinen och ordförande **José Manuel Barroso** diskuterade EU:s framtid och speciellt kyrkans och de religiösa samfundens roll och medverkan i det gemensamma EU-projektet. FOTO: EUROPEAN COMMISSION

Franciskus, president **Peres** och president **Abbas** var en mycket stark symbolisk

handling. Den visade att det behövs ledarskap och mod och att ett religiöst budskap kan bidra till fred.

"Religiösa samfund kan hjälpa till med att visa solidaritet och genom att undvika att olikhet leder till hat, mord och konflikt."

José Manuel Barroso

Kyrkor ska synas

I sitt anförande betonade ärkebiskop **Kari Mäkinen** behovet av en gemensam europeisk inkluderande berättelse.

– Men det finns inget behov av nya europeiska be-

rättelser. Den grundläggande berättelsen i Europa sedan krigens är våra gemensamma fredsträvanden. Det är fortfarande relevant, sade Mäkinen.

Ur en kristen synvinkel är fred något mer än frånvaro av krig och våld.

– Fred kräver att det finns rättvisa, jämlikhet och både socialt och andligt välstånd. Det avgörande är hur

inkluderande den europeiska berättelsen är. Den måste omfatta de socialt utstötta, unga som söker arbete, asylsökande och de som arbetar på den svarta marknaden och de som lever i Europa men inte har ett medborgarskap.

Mäkinen betonade att de religiösa samfunden behöver synas i det offentliga rummet för att kunna bidra till det europeiska projektet.

Studieresa till Israel hösten 2014



Introkurs med **Anders Sjöberg** 12-13.9 + resa till Israel 7-14.10. Se www.kredu.fi

KREDU
Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

Pris: 1560 euro
Anmälan på www.kredu.fi eller på tfn (06) 7889400 senast 31.8.2014.

Allsång i sommarnatten

Tom Käldestrom	Towe Widerberg	24/6 Normås Paviljong kl. 18.30
Hasse Martin	Lasse Eriksson	25/6 Café Arken, Replot hamn kl. 18.30
		26/6 Tullmagasinet Nykarleby kl. 18.30
		27/6 Ytteresse Paviljong kl. 18.30

Tommy's
Inträde: 15 €
Välkommen!
Kan det bli bättre

PRIDE SEMINARIUM

Mobbning inom kyrkan

Under Pride-veckan i Helsingfors ordnar Gemenskapsrörelsen ett seminarium som tar upp temat arbetsplatsmobbing riktad mot sexuella minoriteter och könsminoriteter i församlingar.

Frågor som "Vad sker i en människa då hon blir mobbad" och "Hur sker mobbing i kyrkan?" behandlas. Medverkande är bland andra par- och sexualterapeut **Marjo Ehn**, pastor **Laura Mäntylä** och juristen **Anna-Maria Numminen**. Seminariet hålls 26.6 klockan 15-18 i Kallion seurakuntas församlingshem.

Restaureringen är äntligen klar

KRISTINESTAD. Kyrkan **Ulrika Eleonora** har renoverats i repris under åren. Efter tolv år är arbetet nu äntligen helt klart.

TEXT OCH FOTO:
YVONNE DJUPSÖBACKA

Nu när naturen grönskar framträder Ulrika Eleonora med sitt lutande torn i en förskönad omgivning. Det nytjärade taket lyser svart i sommarsolen. Restaureringen av den gamla kyrkan, som byggdes år 1700, är färdig efter att ha pågått i repris under tolv år. Parken på norra sidan planerades för nästan 70 år sedan.

– Jag tror inte att alla Kristinestadsbor har tänkt på vilken nationell pärla vi har, säger **Anders Österback** som har haft kyrkans restaurering som sin hjärtesak från början.

Kyrkan är nämligen i gudstjänstbruk mycket sällan. Den används bara under några sommarsöndagar.

Den nya parken som finns anlagd i slutningen på norra sidan drar motståndslöst blickarna till kyrkan. Kulturmecenaten **Frans Henrikson** gjorde en ritning och donerade grundplåten till en park vid kyrkan 1947. Först långt över 50 år efter hans död förverkligades den och invigdes på hans födelsedag den andra november ifjol.

– Den gamla originalplanen låg som grund och vissa drag från den finns med, till exempel det runda torget, även om det placerades mera centralt, säger arkitekten **Sebastian Savolainen**.

– Torget blev inte heller helt runt utan fick formen av en fisk.

Formen på torget föll sig naturligt eftersom gångarna blev diagonala i stället för raka i den gamla planen enligt den tidens stil. De diagonala gångarna är anpassade till hur människor rör sig i parken, både de som kommer från gymnasiet och förbi tullstugan intill. De diagonala linjerna gör sig väl i helheten där parken finns i en sluttning med det lutande



RESTAURERINGEN AV Ulrika Eleonora har varit Anders Österbackas hjärtesak. Parken som finns på stadens mark har kostat ca 100 000 euro.

de kyrktornet i bakgrunden. Gångarna framträder väl genom att de är belagda med kross av röd granit.

– Mitt på torget finns ett monument i röd granit med en relief av Frans Henrikson i profil. Monumenten har huggits av **Martin Wikström**. Formen påminner om kyrkfönstren i bakgrunden.

– Resultatet är suveränt. Vi hade superbra yrkesfolk och de har gjort ett fantastiskt jobb, säger **Yngve Storsved**

Vi har superbra yrkesfolk och de har gjort ett fantastiskt jobb.

Yngve Storsved

sved som tillsammans med **Hans Nybond** tog initiativ till parkbygget.

Aldrig riktigt klar

Wikström var med redan då restaureringen inleddes med klockstapeln 2002. Då som anställd av Nykarleby spåntak.

– Stockkonstruktionen var ruten och måste renoveras grundligt ända till takstolarna. Det var ett intressant men tidskrävande arbete, säger Wikström och skrattar då han minns att stadsbor skojade om att restaureringen riskerade att tas med i revyn om den inte blev klar före nyår.

– Det var nära men kyrkstapeln blev klar dagen före julafton.

Under den fortsatta renoveringen, som genomgått skeden, har säkert flera undrat om den någonsin blir klar. Och riktigt klar blir väl en gammal byggnad aldrig.

– Jag såg i ett protokoll att något borde åtgärdas vart tionde år, säger förvaltningsdirektör **Sirkka Högnäs** med en liten suck.

Högnäs kan inte på rak arm säga vilka summor som lagts på kyrkan under årens lopp men det mesta har kommit som bidrag från Museiverket, Kyrkostyrelsen och Svenska kulturfonden. År 2008 tog samfälligheten ett lån på 58 000 euro för att få taket på södra sidan restaurerat. Men det är betalt och nu finns inga lån på kyrkan.

MAKT IDROTT

”Idrotten har gått från en folkrörelse till en pengastinn och maktgalen nöjesindustri.”

Jonas Bladh i Nya Ålands ledare

SÅNGTÄVLING ITALIEN

Sjungande nunna vann

Den 25-åriga nunnan **syster Cristina** kammade hem segern i den italienska versionen av sångtävlingen *The Voice*.

Iklädd traditionella nunnekläder och med ett krus runt halsen charmade

hon alla fyra domare redan under sitt första framträdande. Hennes version av **Alicia Keys** ballad *No one* har över 50 miljoner visningar på YouTube. Cristina tackade, enligt BBC, Gud för segern och anser att låten uttrycker ”Guds skönhet”. Vinsten innebär ett

skivkontrakt med Universal Studios men själv vill syster Cristina återgå till det som är viktigt för henne: bön, tidig uppstigning och arbete i en skola. Hon vill genom sitt deltagande att den katolska kyrkan ska komma närmare den vanliga människan.

MUSIKFESTSPELN MUSIKKJURELAT MUSIC FESTIVAL
KORSHOLM
30.7 - 6.8.2014

"Nordiskt perspektiv"

30.7. Öppningskonsert i Korsholms kyrka kl. 19.30
Sakari Oramo, dirigent
Anu Komsu, sopran
Mellersta Österbottens Kammarorkester

4.8. Festkonsert
Vasa stadshus kl. 19.00
uruppförande av Sebastian Fagerlund

6.8. Avslutningskonsert i Vasa stadshus kl. 19.00
Anna-Maria Helsing, dirigent
Christoffer Sundqvist, klarinett
Vasa & Seinäjoki stadsorkestrar

Hela programmet:
www.korsholmmusicfestival.fi
info@korsholmmusicfestival.fi

Sakari Oramo

Biljetter: 10-25 €, Studio Ticket, Rewell Center, Vasa, 0700 965 25, www.studioticket.fi
Musikfestspelen Korsholm, tfn 06 311 23 90, Frilundsvägen 2, 65170 VASA

Hedra minnet
Begravningsjänster med tiotals år av erfarenhet.
Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Nu även i BORGÅ.
Vi rekommenderar tidsbeställning.

Blomster- och Begravningsjänst
P. Borg & Co 30 år

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080
Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882
www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

folkhälsan

Hyllnings- och kondoleansadresser

Stöd Folkhälsans verksamhet genom att använda våra hyllnings- och kondoleansadresser. Folkhälsanförningarna säljer adresserna lokalt via butiker, banker och begravningsbyråer.

Du kan också beställa adresserna via Folkhälsans Förbund, tfn (09) 315 5613 eller adresser@folkhalsan.fi. Priset är 13 euro.

www.folkhalsan.fi

Ny kraft föds i stillheten

SNOAN. I höst har det gått fyrtio år sedan Marga Ahlqvist donerade det lantbruk som blev retreatgården Snoan.

– Ur tystnaden finns kraft att ösa, säger nya retreatvärden Leif-Göte Björklund.

TEXT OCH FOTO:
CHRISTA MICKELSSON

Bara en kilometer från riksväg 25 mellan Ekenäs till Hangö ligger den, retreatgården Snoan. Stillheten som möter en ensam besökare som kliver ur bilen är lika tät som midsommargrönskan.

– Marga Ahlqvist donerade den här platsen uttryckligen för att den skulle bli en retreatgård, berättar retreatvärden Leif-Göte Björklund.

Ahlqvist, vars avlägsna släktingar ägde platsen, hade på 60-talet besökt St Davidsgården i Rättvik, Sverige. Besöket gjorde ett mycket starkt intryck på henne och hon hämtade impulserna till Finland.

– Sedan dess har flera liknande retreatgårdar etablerats i Finland, men Snoan är äldst.

Björklund, doktor i kyrkohistoria, vikarierar som retreatvärd fram till december. Han tog sabbatstermin från sin pastorstjänst i Åbo metodistförsamling under 2013 och har efter det varit tjänstledig från pastorsjobbet.

– För fem år sedan hade jag inte ens reflekterat över att eventuellt börja jobba på Snoan. Att jag nu är här har med livserefarenheter att göra.

Han berättar att han en vacker dag, för ett antal år sedan, befann sig i en situation då han upplevde att han förbrukat sina resurser.

– Församlingsarbetet hade slukat mig med hull och hår. Jag var helt enkelt överansträngd. För mig var det början på en ny orientering, och på den vägen är jag ännu.

Han hade varit på några retreator och funnit tycke för retreaten som form.

– Min erfarenhet av att bränna ljuset från båda ändorna fått mig att inse vikten av att söka stillheten och tystnaden. Det är där man har möjlighet till återhämtning.

Leif-Göte Björklund upplever att Snoan som plats känns utvald.

– Jag tycker själv att den här platsen är alldeles fantastisk. Det är nog ingen slump att den blev just en retreatgård. Här kommer man in i ett sammanhang som funnits länge och man har gjort allt för att ge platsen en känsla av tidlöshet.

Firar i höst

Söndagen den 14 september blir det jubileumsfirande på Snoan. De fyrtio åren firas med öppet hus, festtal och jubileumsskrift.

– Två fyradagsretreater följer på jubiléet. De leds av en mycket intressant person, biskop Tomas från den koptiska kyrkan i Egypten. Han kommer att tala på engelska och tolkas till svenska.

Verksamheten på Snoan har en uttalad ekumenisk riktning, även om gården lyder under Lärkkulla som är stiftsgård i Borgå stift.

– Här har under alla tider funnits influenser från till exempel katolskt håll. Ortodoxa och frikyrkliga besöker också regelbundet Snoan. Att jag är metodist kom inte ens upp då jag sökte det här vikariatet. Metodistkyrkan och luth-



LEIF-GÖTE BJÖRKLUND visar hur man använder en bönepass. I kapellet samlas retreatdeltagarna till ledda meditationer.

erska kyrkan har ju också ett officiellt samarbetsavtal.

De femtontalet retreaterna som ordnas varje år är öppna för vem som helst, det är bara några av dem som kräver lite förhandskunskap.

– Utöver våra retreator kommer också församlingar hit och ordnar sina egna retreator.

Trots det står gården tom under rätt stora tider av året. Ledningsgruppen tar nu steg i riktningen att öppna upp för annan typ av verksamhet på Snoan.

– Vi vill också gärna öppna Snoan för till exempel kurs- eller rekreationsdagar eller utfärder av olika slag. Det är något vi försöker satsa lite mera på just nu. Redan nu har det ordnats till

exempel avslutande Alphakurser här under veckoslut.

Många återvänder

Björklund framhåller ändå att de tysta retreaterna alltid går i första hand.

– Många vittnar om andliga erfarenheter och upplevelser som kommer ur tysta dagar på Snoan, även om det är få som gör det särskilt högljutt.

Många av de som varit med på retreator söker sig gång på gång till lugnet.

– När man en gång satt sin fot på Snoan är det lätt att återvända. Men det finns förstås inte någon automatik och alla trivs inte. För en del kan tystnaden bli en belastning.

Det är bara under första kvällens in-

”När man en gång satt sin fot på Snoan är det lätt att komma tillbaka.”

Leif-Göte Björklund

troduktion och då retreaten avslutas som deltagarna samtalar. Utöver det kan man enskilt föra självavvärdande samtal med retreatledaren.

– Men har man något akut behov är det förstås bara att rycka mig i rockärmen. Annars håller vi nog fast vid tystnaden, det är ju därför folk kommer hit.

Mobiltelefoner, telefoner och datorer ska inte användas under retreaten.

– Vi brukar säga att om man absolut behöver ringa ett samtal så kan man gå ut i skogen och göra det. Här på området ska vi inte ha mobiltelefoner i funktion. Men talar man ändå i telefon bryter man sin egen avkoppling och får ta ansvar för det själv.

Leif-Göte Björklund säger att idén inte är att man som kristen ska isolera sig.

– Vi ska ju leva i världen, men på retreaten gäller avskildhet. Det finns många bibliska exempel på hur Jesus drog sig bort från människoskaran. Det uttryck som ofta används i Bibeln är att Jesus och lärjungarna ”drog sig tillbaka till en öde trakt”. Vi tror ibland att vi är övermänniskor med obegränsat med kapacitet och resurser. Men till och med Jesus hade behov av vila och avkoppling.

Leif-Göte Björklunds vikariat på Snoan sträcker sig fram till december och efter det är framtiden öppen.

– Jag skulle gärna utbilda mig till retreatledare.

Han påpekar att det är en stor skillnad på att jobba som retreatvärd och vara deltagare.

– Då man har ansvar för det praktiska på en retreat pendlar man mellan två världar. Dels ska man se till att allt fungerar, dels ska man finnas i retreatens atmosfär och inte signalera stress till deltagarna även om man måste hantera något som kan framkalla stress hos en själv.

Någon egentlig undervisning förekommer egentligen inte under en retreat. Björklund använder i stället ordet ”vägledningstillfälle” för att beskriva de samlingar då retreatledaren talar utgående från ett tema. Men största delen av dagsprogrammet kretsar kring tideböner (regelbundet återkommande korta bönegudstjänster) och meditationer.

– Retreatledaren leder en in i meditation kring en bibeltext. Man lever sig in i bibeltexten, låter den tala till ens fantasi, tanke- och själsliv.

SNOAN 40 ÅR

• **Söndagen den 14 september** ordnas öppet hus och jubileumsfest på Snoan. I samband med jubiléet ordnas två retreator som följer direkt på festen. Biskop Tomas från den koptiska kyrkan i Egypten leder retreaterna.



BRÖDET BLIR extra krispigt om du har en baksten i ugnen.

Så enkelt men så otroligt gott!

VÅRT DAGLIGA BRÖD. Levain är en fransk typ av surdeg som varje bageri med självaktning bör ha.

TEXT OCH FOTO:
MARTIN NORD

Dags att avslöja vad som gjorde att ett litet surdegsbageri från Österbotten tog hem vinsten som Finlands bästa bageri. Varje surdegsbageri med självaktning måste ha ett levain på sin repertoar. Nu har ju bageriet i Kvevlax inte bara blivit rikskändis på grund av sitt gudomliga Levainbröd men jag är övertygad om att det var en bidragande orsak.

Mitt första levain köptes från ett bageri på Valhallavägen i Stockholm för cirka åtta år sedan. Från den dagen har jag varit helt förundrad över hur ett så enkelt bröd kan vara så fantastiskt gott! Nu visar det sig att både jag och bageriet i Kvevlax har hämtat inspiration till våra levain från bageriet på Valhallavägen.

MARTINS LEVAIN

• **På kvällen** startar jag processen genom att bland ihop följande:

- **2 msk** surdegsgrund (se hur du startar en surdegsgrund i mitt förra recept, finns på kyrkpressen.fi)
- **2 dl** specialvetemjöl
- **1 dl** vatten

• **Detta rör** du ihop lätt i en rymlig bunke, för vi ska fylla på med resten av ingredienserna i morgon. Täck bunken med lock och låt stå i åtta timmar.

• **På morgonen** tar du fram bunken och blandar i 5 dl specialvetemjöl och 1 tsk havssalt. Dessutom ska vi

Vårt dagliga bröd är en serie recept och tips på hur man får till olika sorters läckert matbröd. Serien publiceras i vartannat nummer av Kyrkpressen.

ha i 2 dl vatten och 1 tsk färsk jäst men jag brukar först blanda ut jästen i vatten innan jag häller i blandningen i bunken för att jästen ska lösas upp ordentligt. Rör om blandningen med en slev till en jämn smet.

• **Degen ska** sedan vila i bunken i 45 minuter.

• **Efter att** degen vilat i 45 minuter ska du vika degen. Detta gör du genom att först fukta handen för att sedan ta ett grepp under ena sidan av degen, lyft upp och vik in mot mitten av degen. Detta gör du 4-5 gånger tills du har tagit dig runt degen. Nu ska du låta degen vila i 45 minuter. Efter att du har gjort denna viktinsprocedur tre gånger låter du degen vila i 1 timme.

• **Lägg en** bakhandduk på bakkbordet och mjöla den med råg- och vetemjöl. Vänd ut degen på handduken. Dra ut degen till en rektangel och vik in långsidorna och vänd degen så att skarven hamnar nedåt.

Vik sedan in degen i handduken och låt den vila i en timme. Sätt samtidigt på ugnen på 275 grader.

• **Efter viltiden** vänder du över degen till ett bakplåts-papper för att sedan skicka in degen i ugnen. Har du en baksten att lägga brödet på i ugnen är det bara att gratulera! Det är en väl värd investering att köpa hos närmsta stenhuggare eller specialbakbutik. Med den blir brödet extra ljuvligt krispigt. Bakstenen gör att du får en jämn temperatur inne i ugnen och temperaturen åker inte upp och ner då ugnen slår på och av för att reglera temperaturen.

• **Glöm inte** att dra ner gradantalet till 250 grader och hålla några dl vatten i den oömma bakplåte som du så klart alltid har längst ner i ugnen när du bakar bröd! Efter 15 minuter sänker du till 200 grader och låter brödet stå inne i totalt 30 minuter innan du tar ut det och låter det svalna helt på ett galler. Vinnarbrödet är färdigt!

VÅGA FRÅGA

Mera tid tillsammans



• **JAN-ERIK "NANNE" NYBERG** är familjerådgivare och svarar på läsarförfrågor om familj och relationer.

I dag känner sig många unga pressade eftersom kraven på att se snygg ut och klara sig bra i livet är stora. Jag vill inte ställa för stora krav som förälder men samtidigt tycker jag att jag måste ställa någon sorts krav: att barnen läser ordentligt till prov och ser till att åtminstone tänderna borstas på morgonen. Hur jag ställa "lämpliga" krav, utan att stressa och pressa och utan att se på allt mellan fingrarna?

FÖRÄLDRASKAPET är en balansgång. Det blir inte lättare av att kraven och värderingarna kommer från flera olika håll. Både föräldrar och barn kan känna sig rådvilla och pressade. Vad är det som gäller? Hur ska jag klara av att leva upp till det här? Som pappa till tre döttrar som i dag är vuxna har jag själv gått genom den här mangeln. Jag kan bara berätta hur jag försökt få ordning på mitt tänkande och mitt sätt att vara förälder. För föräldraskap är inte bara en process där jag försöker lära barnen någonting. Minst lika mycket försöker jag lära mig att vara förälder. Det är det som gör det så utmanande och roligt att vara förälder.

DET FÖRSTA som slår mig när jag läser din fråga är att kraven kommer både inifrån familjen och från samhället utanför. Som förälder hamnar vi att fungera som moderatorer, ibland måste vi hjälpa barnen att stänga av trycket utifrån, ibland måste vi stänga av trycket inifrån familjen. Värderingarna i vårt samhälle handlar ofta om det som vi kallar utsidan, att se bra ut, att ha gott om pengar, det som vi brukar kalla hårda värden. Insidan, vem vi är, vårt behov av samhörighet, omtanke, tröst glöms bort. Allt det här handlar om att skapa en "lämplig" miljö för barnet. Familjen, kan vara en plats där det finns utrymme att leva och växa som människor. Jag vill gärna se familjen som en plats där vi odlar en motkultur till den rådande individualismen. I slutändan påverkar detta också vårt samhälle i en positiv riktning.

FÖR ATT göra det här behöver vi föräldrar se på barnen med båda ögonen. Det ena ögat är fostrarens öga, som lotsar barnet så att det efter sin förmåga lär sig att ta hand om sig självt. Det andra ögat är förälderns öga. Ögat som ser vem barnet är, som läser av barnets behov, lyssnar på det, frågar efter vad det känner och vill, som bekräftar barnet.

DET SOM påverkar barnen mest är vårt eget sätt att bete oss. Därför är det också så viktigt att vi i vardagen är tillsammans. Vi tänker kanske att det bästa vi kan ge våra barn är hobbyer och aktiviteter, men det allra värdefullaste är att vara tillsammans med barnen. I olika undersökningar säger barnen att de önskar sig mera tid tillsammans. Det är när vi, föräldrar och barn, gör saker tillsammans som barnen lär sig leva familjeliv och kan bli självständiga och trygga varelser.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN MICHAELA ROSENBACK

Den genuina vänligheten

Vi strövar över en bro i Istanbul. Solens strålar får mina axlar att skifta i rött och framför oss breder ett oändligt folkmyller ut sig. Trafiken ångar på och det luktar fisk.



En man med slitna byxor går förbi oss. Jag fäster inte någon större uppmärksamhet vid honom men när han tappar den borste som han bär på stannar mitt sällskap. En av oss lyfter upp borsten, springer ikapp honom och ger tillbaka den. På knagglig engelska ut-

trycker han sitt ödmjukaste tack och det visar sig att han är skoputsare. Han erbjuder sig omedelbart att putsa skorna på den som lyfter upp borsten. Vi småler åt situationen, han utför sitt jobb och visar sedan bestämt att han inte vill ha något för det. Jag faller en

kommentar om att visst är det roligt med den genuina tacksamheten. Att en så liten sak som att lyfta upp en borste kan göra en människa så glad att han erbjuder sig att göra sitt jobb gratis. När vi kommer tillbaka till hostellet berättar en annan ur resesällskapet att hon,

på samma bro, plockat upp borsten som en skoputsare "tappat". Hennes skor fick också en uppfrysning och för det betalade hon 5 lira. Hon hade dessutom sett samma händelse upprepa sig flera gånger. Förvåningen hos mig är stor. "Vår" putsare ville ju

bara vara snäll. Han ville inte ha några pengar. Eller? För en stund är jag osäker men sedan bestämmer jag mig. Jag väljer att tro på det goda i människan. Och på att han verkligen tappade sin borste. Naivt eller ej, tror man inte på genuin vänlighet blir livet väldigt cyniskt och trist.

PAKISTAN. Förföljelse och förtryck men också framgång. De kristnas vardag i Pakistan har många sidor.

Två sidor av Pakistan

TEXT: JOHAN SANDBERG

Inte ens i Finland känner sig pastor Azhar Kaleem helt trygg.

– Om någon planerat att döda mig följer han efter mig vart jag än reser. Vi är bara skyddade under Guds vingar.

Kaleem nämner en pakistansk läkare som blev mördad i sitt hem i England. Gärningsmannen var en muslim som kom från Sydafrika för mordet.

Azhar Kaleems laptop är full av bilder på brända föremål och förstörda byggnader. Det är viktigt för honom att dokumentera det som skett.

Ett av de förstörda husen på bilden är hans eget. Det förstördes av muslimska extremister 2006. Det är ännu inte återuppbyggt.

– Korrumperade domare har gett vår fastighet till muslimer. De kräver oss på motsvarande 11 000 euro för att ge oss fastigheten tillbaka, säger Kaleem. Även om vi för målet till en högre rättsinstans behöver vi pengar till advokaterna.

Några pengar har han inte. Han har försökt låna men fått avslag.

– Det är landroffare som är i farten. De roffar också åt sig land av andra muslimer, säger Kaleem.

Men som kristen kan han inte räkna med att få en rättvis behandling i domstol.

Av de 400 familjer som bor i Kaleems by är alla kristna utom två. Det finns tre kyrkor i byn. Trots det kom lastbilar fyllda med byggmaterial till byn den 5 oktober 2011. Det var byggmaterial för en moské. De som bodde på tomt kördes bort. Byborna samlades och situationen urartade i att muslimska extremister öppnade eld mot byborna. Två timmar senare var en man död och 35 var skottskadade.

Lidandet försätter efter attacken

Vanligtvis är lidandet inte slut i och med att attacken är över.

– Medan det brinner kommer alla för att släcka elden. Men efter det kommer ingen. Det är en del av lidandet.

Så även denna gång. Det visade sig omöjligt att få hjälp för de skadade.

– Inga sjukhus ville operera haglet ur de skadades kroppar, de gav bara första hjälpen. En månad efter attacken begärde jag hjälp av mina kontakter i Finland och Brasilien.

Vasa svenska församling och Martyrkyrkans Vänner hörde till dem som bidrog med pengar för operationerna.



PASTOR AZHAR
Kaleem besökte bland annat pingstkyrkan Elim i Jakobstad.
FOTO: JOHAN SANDBERG

Då hade fyrtio dagar gått sedan de fått sina skador.

– Det är svårt att förstå hur långt hangel vandrar i kroppen under den tiden. Själv befann sig Azhar Kaleem i Lahore när attacken skedde.

– Jag fick höra om attacken en timme efter att den börjat. Det tar fyra timmar att köra till byn från Lahore.

Då den omkomne skulle begravas uppstod en ny farosituation. Extremisterna hotade att öppna eld mot begravningsföljet.

– Då bad vi polisen från en annan ort komma för att övervaka begravningen.

Efter attacken på byn rapporterade pakistanska medier om en markkonflikt. Kaleem har inte mycket till övers för lokala medier.

– Medier i Pakistan berättar inte sanningen, säger han. När muslimer attackerade och brände ner kristna hem i Gozra 2009 berättade den nationella televisionen att två grupper slåss i Gozra. Medierna berättar aldrig vad som egentligen händer. Det får vi reda på först senare av dem som var med.

De kristna i Pakistan får också lida då islam angrips i väst.

– När en pastor brände Koranen i USA fick vi lida för det. Vi bränner inte Koranen. Vi tar inte till våld. Vi vill ha fred runt om oss för att kunna predika evangeliet. Vi kränker inte andra religioner. Vi vill vinna folket genom att bemöta dem med kärlek. Redan då man hotar är det som att ta till våld.

Kaleem ser här en möjlighet för omvärlden att hjälpa de kristna i Pakistan.

– När vi förföljs behöver vi medier som rapporterar sanningen. Även om rapporteringen kan leda till att våldet eskalerar måste sanningen få komma fram.

Beträffande förföljelsen tror Kaleem att det inte går att göra så mycket.

– Förföljelsen är en del av livet som kristen. Jag tror att förföljelsen också kommer att drabba de kristna i väst då man inte längre öppet kan predika om Jesus. Det förekommer redan. De som ansluter sig till den interreligiösa harmonin kommer att förföljas som står utanför. Bara de som vill följa Jesus kommer att stå utanför. Bibeln säger att det inte kan finnas någon relation mellan mörker och ljus.

Han har sett många kristna som lämnat Pakistan på grund av förföljelserna.

– Också jag har blivit hotad. Men jag är kallad att vara i Pakistan. Jag tänker inte lämna landet. Min kallelse är att predika för så många som möjligt. Jag vill också förbereda nästa generations kristna som ska ta över arbetet efter mig. De som flyr landet och lämnar sitt folk kan inte hjälpa.

Även en av hans medarbetare i kyrkan har sökt asyl i Kanada.

– Vem ska han leda från Kanada? Han borde ha stannat i Pakistan.

Kaleem ser det som otänkbart att han skulle ha sökt asyl i Finland medan han var här.

– Men jag önskar att man i Finland vill be för mig. Det skyddet räcker för mig. **Shahbaz Bhatti, kristen minister för minoritetsfrågor i Pakistan, förutsåg att han skulle bli mördad vilket han också blev 2011. Vad tror du?**

– Jag vill inte bli martyr. Jag tror heller inte att jag kommer att bli det. Jesus har en plan för mig och jag upplever att martyrskap inte ingår i planen. Jag bekymrar mig inte för hur mitt liv ska sluta.

Han har hört kyrkfolk profetera om att han snart kommer att dö.

– Men jag tror inte att det budskapet är från Jesus. Han sade aldrig något nedslående. Varför ser man inte den Helige andes beskydd?

Kan inte predika från gömstället

Azhar Kaleem tror heller inte det är rätt att kristna gömmer sig.

– Många många muslimer kommer till tro på Jesus i Pakistan. Enligt islam kan de dödas. Därför gömmer sig en del av dem. Men det finns också de som inte gör det. De säger att de låter det ske ifall någon vill döda dem. Vi behöver ha evangelisation som en livsstil och det kan man inte ha från ett gömställe. Själv blev han kristen 1997.

– Det var då jag förstod vilken betydelse Kristus har för mig. Men jag känner till åtminstone två generationer kristna i familjen före mig. Före det var familjen sikher.

Men konverteringsker också i motsatt riktning. Kristna konverterar till islam.

– Det sker oftast av ekonomiska orsaker och inte på grund av förföljelserna, säger Kaleem. Det är människor som saknar tro.

Kristna familjer i byar utan kyrka och med en muslimsk befolkning är i farozonen.

– Barnen växer upp tillsammans med muslimska barn och påverkas av omgivningen. De lär sig att hälsa som muslimer och att äta som muslimer. Om vi inte satsar på de här familjerna är risken stor att de förr eller senare konverterar. De vet ju redan allt om islam eftersom de vuxit upp bland muslimer.

Dem försöker man nå genom frivilliga söndagsskollärare. De cyklar ut till byarna och samlar de kristna barnen för att undervisa dem. Avsikten är att barnen ska berätta om vad de lärt sig för sina föräldrar.

– Vi ska vara tacksamma mot Gud för det han gör i Pakistan. Men arbetet försvåras av situationen i landet. Ingen lyssnar på oss kristna.

En hel by kom till tro

I fjol ledde kyrkans evangelist en religiös ledare i byn Mirpur Khas i norra Pakistan till Jesus. Efter det följde hela byn med 400 familjer efter. Nu har man byggt en skola i byn och planerar att bygga en förskola.

– Sedan de blivit kristna kommer de att diskrimineras i de offentliga skolorna. Arbetet bland stammen är stort. Det är en fattig stam som behöver undervisning.

Byborna lever i enkla förhållanden nära sina djur. De har ett språk som evangelisten behärskar. Det finns drag i deras kultur och livsstil som inte ens Kaleem förstår till fullo.

– Den religiösa ledaren gav sin son som gåva till evangelisten som ett tack för att han lett honom till Kristus, säger Kaleem. Det är inte vanligt att man gör så. Jag förstår inte varför, men jag förstår att är en stor gåva.

I byggnaden som tidigare var tempel för lokala gudar tillber man nu Jesus. Ett av böneämnena är att få en ny kyrkbyggnad.

Kaleem besökte Finland i april för att uppdatera sina kontakter om utmaningarna kristna möter i Pakistan. Till kontaktpersonerna hör bland andra pingstpastorerna Stefan Sigfrids i Vasa och Patrick Hellström i Jakobstad samt Henry Byskata, tidigare kaplan i Vasa svenska församling och Johan Candelin i Martyrkyrkans vänner.




DE KRISTNAS vardag i Pakistan. Den unge mannen skadades av skottlossningen i samband med att muslimer försökte bygga en moské i hans by. Först fyrtio dagar efter händelsen opererades kulorna ur hans kropp. FOTO: AZHAR KALEEM



BARNEN POSERAR i skolan som byggts i norra Pakistan. I föl kom hela byn till tro. FOTO: AZHAR KALEEM

MIDSOMMARKRYSSET



	SLIPAD	OMRÅDE Rom 15:19	VARAN STYCK	STAD JAPAN	SVENSKI LAND- SKAP	BUR- FÅGEL	UT- MÄRKT	DIMMA	KYRKO- FADER	REFEK- TORIUM
	SA- LEDES		MÄSS- SKJORTA		ALDG- GÖRELSE BRIT SVENSKEN		JAPANDE LJUD LUNGIN- FLÄMMAT TIDEN			FÄR BRÖNS
	TIDIGT PÅ GRUND AV ATT	PÅBJUD SPRÅK				JUNIOR	ORO ASCH!		TVÄR- SLÅ	
	JAG SOM VAR... Joh 9:25	SÅ TIDIGT SOM NY LINA SANDELL			STAD I ENGLAND		SVART- SUK KUNDS- FISK		VIRKE	
	"VAR ÄR DIN...?" I KOR 12:3			ÅT		TRÄD	TESTA- MENTUR NEDER- LÄNDRAN		SEKT	SJUK- DOM
	SJUTRE JAKT PÅ VATTEN- DJUR	NEON ARGON	GEN- LJUDET	MODERN PÄRSÖN DU OCH JAG						KONTRÄ
BIBELNS HADASSÄ	BURLIG SPORRA	UTSIR- NING ÅGA	TULLIN DRIVARE MOKRE BÄGSKYTE		CALVIN KVINNAN NAMN Ärg 12:24				FICK BREV AV PAULUS	KYLER
		AV ANNAN ART				FEST	POJKE I LÖNN- BERGA	DÅLIGT UPP- FÖRANDE	ÄVEN TJUO- TVÅ	
ESAIAS			EFTER- HÄNGS LJUD ALANDJ- BÅT		FISK PETRUS Ärg 11:5		ANKEL UNDER DET ÄT			
		PALÄ VRÖVLL			MOR- DRYCK				SNATTA	AYA- TOLLANS LAND
LEGIO	LITEN BEHÄLLING DOSÄ		RÄKNE- ÖRD	STÖVEL- LAND I VÄG					KANTON I SCHWEIZ	
	20/9 ÖMBLID- NISK GUB		FLICK- NAMN ETEL ERIKSSON						TITAN	LYA
KORP- GLUGG	LIGA- MENT		EFTER SİKÄT		FRUSL VATTEN		SPORT		BARUM	
BMA 2014	HUS- DJUR		STEL- KRAM			ÖRON- PROPP				

Konstruerat av BRITT-MARI ANDFOLK

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 8 juli 2014 till: Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "Midsommarkrysset". De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

.....

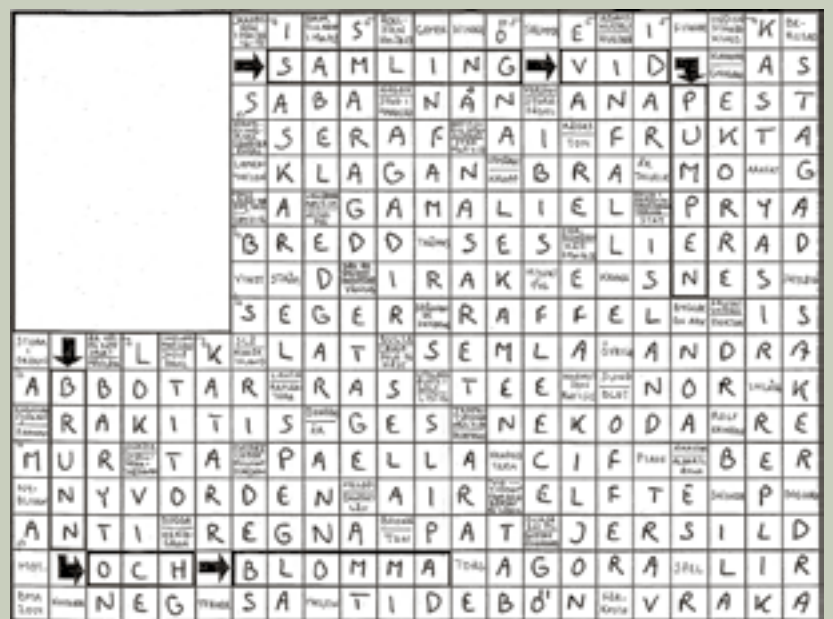
.....

.....

LÖSNINGEN

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Lovisa Danielsson**, Mariehamn, **Mirka Ekroth**, Helsingfors och **Ulla Katajamaa**, Borgå. Grattis!

VINN BÖCKER!



OK Kate
Tfn: 045-1209963
www.okkate.fi

Snygga och hållbara fylltak till era byggnader

- Längre livstid
- 15 års garanti

Nya takläggningar samt reparationer av gamla fylltak.

Vi garanterar kundnöjdhet och högsta kvalitet



REFORMATION 1517-2017

5 SIMUL FÖRSAMLINGSFAKULTETEN

Reformation 500
Med Församlingsfakulteten

- 2014 – BIBELN: GUDS ord och MÄNNISKORS ord – SIMUL
- 2015 – SAKRAMENTEN: MATERIELLA element och ANDLIGA gåvor – SIMUL
- 2016 – MEDBORGARSKAPET: i HIMLEN och på JORDEN – SIMUL
- 2017 – KRISTEN: SYNDARE och RÄTTFÄRDIG – SIMUL

INTERNATIONELL BIBELKONFERENS 7-8 NOVEMBER
SOMMARBIBELSKOLA 14-16 AUGUSTI

Teologisk heltidsutbildning hösten 2014
Bibelskola Göteborg hösten 2014

www.ffg.se



Välkommen till Pedersöre

Sommargodis i Pedersöre

www.pedersore.fi

Ab Ahlvik & Myrevik
Bygg Oy

Nyckel i hand

bygger bl.a. fähus, hallar
och egnahem m.m.

Tfn 040-7157 895, 050-431 3808 Ytteresse

Välkommen till
Uffes i Purmo!

Till fest & vardag

- » smakliga luncher varje vardag 11-13
- » à la carte restaurang för 100 personer
- » catering, allt från större fester till hemmamiddagar
- » smörgåstårter
- » söta tårter
- » café & kiosk
- » lösglass
- » goda pizzor
- » grillmat

Uffes
MAT & CAFÉ

Vi har öppet 7 dagar i veckan
tfn 727 2255
Purmovägen 471, Purmo
www.uffes.fi

SERVA DIN BIL I ESSE!

NYHET! Avgastest
och OBD test på
bensin- och dieselbilar

- AC-service
- intervallservice
- besiktningsservice
- avläsning och tolkning av felkoder
- reparationer o. motorarbeten m.m. m.m.

Välkommen!



Ahlviks Garage

Tore Ahlvik,
Pössbackav. 24, Esse
Tfn 050 552 4180

Öppet: må-fre 8-17.00 eller enl. överenskommelse



Ab Forslight Oy är underleverantör inom metall- och transportindustrin. Som underleverans produceras i huvudsak komponenter och system för lastbilars släpvagnar.

Övriga produkter är bl.a.:

- Fräsning av aluprofiler och rörbalkar från 1 m - 4 m
- Ljusramp, helt enligt kundens önskemål

www.forslight.fi

Forslight

Brännbackavägen 4, Ytteresse
Tommy Forsman, 050 550 9872
Kontaktperson (på finska):
Mauritz Ketola, 050 572 9315

Wärns Metall

Gunnilsvägen 7, 68820 Esse, www.warnsmetall.fi
050-515 1215 Kaj info@warnsmetall.fi

Vi tillverkar och reparerar:

Stålkonstruktioner, Byteflak Underleveranser,
Maskiner, Rostfritt

PEDERSÖRE TEATER 2014

presenterar

Naturdoktorn

Av Göran Sjöholm
mycket fritt efter
"Läkare mot
sin vilja"
av Molière

VÄLKOMMEN
PÅ TEATER!

PREMIÄR

FRE 27.6.2014 KL. 19 PÅ ÅLIDEN I PURMO

ÖVRIGA FÖRESTÄLLNINGAR: on 2.7 kl. 19, fre 4.7 kl. 19, sö 6.7 kl. 14, ti 8.7 kl. 19, on 9.7 kl. 19, fre 11.7 kl. 19, sö 13.7 kl. 14 och 19, ti 15.7 kl. 19, on 16.7 kl. 19, fre 18.7 kl. 19, sö 20.7 kl. 14 och 19

Bokningar på tfn 050 413 1740 må-fre kl. 12-13, 23.6-20.7 må-fre, sö 12-13 och 16-17 eller www.pedersoreteater.fi

Bröderna Willman
Lanthandel

Purmo,
Tel. 06-727 2087

Färdigbetong av hög kvalitet!



Yrkeskunskap, effektiv utrustning och säkra leveranser.

Vi levererar färdigbetong till offentliga sektorn, byggsektorn, privata kunder och industrin. Snabbt och behändigt!

S-Betoni Ab Oy, Lepplax
Daniel Sundström 040 7273960.
daniel.sundstrom@s-betoni.fi www.s-betoni.fi



Kvalitetsbetong varje gång!

Esse Elektro-Kraft Ab

Miljövänligt producerad el.

www.eekab.fi 020 766 1900 info@eekab.fi

Taxi
OLAV NORRBÄCK

ESSE

0500-836 127



Snellmans Gräv erbjuder heltäckande koncept för hantering av avloppsvatten:

- * planering * försäljning
- * installation * auktoriserat serviceföretag

Snellmans Gräv

Torpvägen 28, 68800 Källby

Tel. 0400-368 978

WehoPuts

www.wehoputs.com

För en renare framtid

INKAST BJÖRN VIKSTRÖM

Den svåra konsten att hitta rätt



MÄNNISKANS LIVSVÄG beskrivs ofta i Bibeln med ett bildspråk hämtat från vandringar med vägskalet, irrfärder och hemkomster. Orientering är för mig en rolig hobby, men den fungerar också som en levande bild för människans strävan att hitta rätt i livet. Orientering är för mig också en källa till ständiga tillkortakommanden: förra veckan var jag färdig att sätta kompassen och stämpningsbrickan på hyllan för gott.

EFTER FÖRSTA kontrollen hittade jag en snabb rutt längs en sluttning. Även om den inte gick exakt åt rätt håll fortsatte jag längre än jag först hade tänkt. Efter en stund kollade jag på kartan och tog av okänd anledning sikte på ... den tredje kontrollen. När jag kom dit gick det upp för mig att jag glömt bort den andra kontrollen och fick ta ny kurs snett bakåt.

EFTER NÅGRA lyckade passager växte självförtroendet. Efter den sjunde kontrollen kom jag helt enligt planerna ut till en väg. Eftersom jag var osäker på min exakta position tvekade jag mellan att svänga till höger eller vänster. Jag valde fel, och förlorade många minuter då jag följde efter en annan löpare som, visade det sig senare, var på väg till tionde kontrollen. Jag blev tvungen att igen göra en helomvändning och sätta full fart tillbaka.

I STUNDER då jag tappat bort mig undrar jag varför i all världen jag utsätter mig för det här. Det är ju faktiskt frivilligt. Visserligen är det skönt att vara ute i naturen, men man borde ju vara så fokuserad hela tiden att man sällan riktigt hinner njuta. Dessutom är det inte alltid så enkelt att ta sig fram. Ibland undrar jag om illvilliga skogsägare med avsikt lämnat kvar fallna träd och högar med kvistar bara för att göra framfarten svårare och öka blämärkenas antal på benen.

MEN MÄNNISKANS minne är barmhärtigt kort. Redan efter några dagar såg jag igen med ivrig förväntan fram emot nästa orienteringskväll. Början var inte lovande nu heller. Jag körde tre gånger förbi avtaget innan jag hittade parkeringen. Jag får försöka trösta mig med att jag inte är den första kyrkliga ledaren som gör bort sig tre gånger i följd ...

VÄL UTE i skogen gick det för en gångs skull ganska bra. Kontrollerna låg ungefär där de skulle, och i det stora hela var jag nöjd med kvällens insats. Min ödmjukhet testades omedelbart då en vän från ungdomstiden kom ut ur skogen och vi kunde konstatera att hon hade slagit mig med tre minuter. Bättre blev det inte då följande kvinnliga bekantning som dök upp hade klarat av banan 30 minuter snabbare än jag. Stereotypa könsroller bör visserligen ifrågasättas, och en människas värde mäts inte i prestationer, men nog ska jag försöka klara mig bättre nästa gång!

Björn Vikström är biskop.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion,

Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors,

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

UPPDRAG GRANSKNING

”Förvandlingsprästerna” är inga offer

Johan Sandbergs ledare ”Tomma tunnor...” gav mig något att fundera över. Jag var själv lite kluven inför Uppdrag granskning Teveprogram, där journalisten som samtalat i telefon med präster hade utgett sig för att vara homosexuell och bett om hjälp med att bli heterosexuell. ”Wallraffmetoden” går på lina men när det gäller att få reda på hur svenska präster svarar vanliga människor fungerar den. Den ger också en glasklar faktabild, dessvärre. Personligen har jag inte kunnat se hela programmet utan förlitar mig på det lilla jag sett och hört i nyheterna.

Vad jag förstär är prästerna i Sverige skyldiga att följa kyrkomötets beslut, som i det här fallet bygger på medicinska fakta gällande människors sexuella läggning. Att be för att Gud skall förändra en människas läggning kunde jämföras med att be för att en rödhårig skall vakna upp

”Ska en ärkebiskop försvara dem som inte följer kyrkomötets beslut?”

svarthårig för att rött hår betraktas som suspekt i vissa samhällen. Rödhåriga betraktades ofta som häxor i gamla tider.

Så jag kan inte riktigt hålla med om att ”det mest allvarliga är att ärkebiskop Anders Wejryd inte tar sina präster i försvar”. Skall de försvaras för att de går emot sin egen kyrkas beslut om hur församlingsbor skall behandlas? Hur välvilliga ”förvandlingsprästerna” än kan känna sig i sina förböner, är det knappast det rätta sättet. Bättre vore att be för att de homosexuella personerna skulle få känna sig godkända och uppskattade sådana som de är.

Varför skulle en ärkebiskop försvara präster som inte följer kyrkomötets beslut? Han skall försvara beslutet. Att han tagit en präst ur tjänst kan ju också ha andra orsaker i bakgrunden, svårt att dra raka slutsatser alltså.

Jag hoppas att prästerna i Sverige och i Finland fortsätter att be för människor som söker själavård. Jag hoppas dock att de förstår att inte be om bot för något som inte är en sjukdom. Det finns gott av sjukdomar att ta upp i bön. Gud har skapat mig heterosexuell men flera av mina bekanta och vänner har han skapat homo- eller bisexuella. Ingen av oss blir bättre eller sämre på grund av vår sexuella läggning. Det är bara en (!) del av vår personlighet.

GITTA DAHLBERG
Helsingfors

UPPDRAG GRANSKNING

Välsignelse i stället för förändring

Nej Johan Sandberg, den centrala frågan är inte om en präst får be för en människa som vill ha Guds hjälp, frågan är varför en präst vill be Gud förändra en homosexuell människa till heterosexuell.

En homosexuell människa som begär att en präst skall be Gud förändra henne har blivit lärd att hennes homosexuella natur avviker från Guds skapelse. En präst som tillmötesgår begäran bekräftar att hennes kärlek till en människa av samma kön är mot Guds vilja. I stället för att visa henne att Gud älskar henne sådan som hon är.

Den som vill hjälpa en

homosexuell genom att be Gud förändra henne förutsätter att man i fråga om homosexualiteten inte får söka Guds vilja med hjälp av förnuft och samvete som i andra etiska frågor. Han anser sig ha sanningen. Han håller fast vid att Guds vilja just i denna fråga är bunden vid den kunskap och människosyn som rådde på Bibelns tid.

Den präst som ber Gud förändra en homosexuell ställer sin sanning högre än en annan människas kärlek. Han ställer en föråldrad bibeltolkning och människosyn i vägen för Guds kärlek. Alltför många människor har fått sitt liv

förstört eller tagit sitt liv på grund av den inställningen.

Också kyrkan är skuld till de homosexuella lidande. Vi får vara glada att vår kyrka har börjat göra bättre. Men vi får inte nöja oss med att kyrkan sent omsider har gett präster tillåtelse att be för homosexuella par i stället för att be att de skall förändras. Vi får hoppas att kyrkan snart är beredd att be de homosexuella om förlåtelse och be Gud välsigna också deras parförhållanden.

ULF SÄRS
Helsingfors

KOMMENTAR TILL
GITTA DAHLBERG
OCH ULF SÄRS:

”Calle” söker upp prästen i sin osäkerhet om sin sexuella läggning. Han vill att prästen ska be för honom. Prästen gör det. Det är svårt att se något problem i det. I ledaren framgår det klart att de

smygfilmade prästerna inte försökte bota ”Calle”.

Precis som Gitta Dahlberg skriver är det viktigt att prästerna ska få be för människor som i sin nöd söker själavård. Hur Gud svarar på bön kan vi varken veta eller styra. I den kristna tron talar vi om en allsmäktig Gud, för vilken allt är möjligt.

Vanligtvis förväntar man sig att en förman först diskuterar meningsskiljaktigheter med sina underordnade innan han eller hon uttalar sig offentligt i saken. Det gjorde inte Wejryd i det här fallet.

JOHAN SANDBERG

JACKELÉN AVSKED

”Jag lämnar Lunds stift i övertygelsen om att vårt land inte är ens hälften så sekulariserat som det gärna tror om sig självt.”

Antje Jackelén vid stavnedläggningen

JUDISK KRÖNIKA

Hotet inifrån

Chefredaktören för Judisk Krönika, Jackie Jakubowski, skriver att hotet mot judisk existens i dag kommer främst från oförmågan att förmedla det judiska arvet till nästa generation.

– Inom den judiska gemenskapen skall det fin-

nas plats för både utövande judar och villrådigas ”judiska judar”, strikt religiösa och ifrågasättande ateister, sekulära kulturutövare och andliga sökare, inkonsekventa traditionalister och övertygade reformister. Vi har alla ett gemensamt arv, skriver han.

FYNDA SÅ LÅNGT LAGRET RÄCKER!

Endast ströexemplar kvar!

- Du är värdefull, Max Lucado Inb. 8,00
- Gud tycker du är underbar, Max Lucado Inb. 10,00
- Varför har vi det inte bättre när vi har det så bra? Per Arn Dahl Inb. 12,50
- Salt, Runar Eldebo Inb. 5,00
- Lärjunge, John Stott Inb. 21,50
- Andaktspärlor, Lena Petersson & Göran Söderqvist Inb. 10,00
- Tillit, Karin Sjöqvist Wernberg Inb. 19,50

Beställ i nätbokhandeln eller ring oss!

Fontana Media

www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30
info@fontanamedia.fi • Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

STENHUGGERI
LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning



EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

GRÄVARBETEN



S-J MALM
66100 Malax

Tel. 0400-867 373
06-365 1652

Världsarvskryssningar med M/S Corina

Åk på en tvåtimmars världsarvskryssning i Kvarkens skärgård med M/S Corina. Avgångs- och ankomsthavn vid restaurang Berny invid Replotbron.

Tidpunkt: måndagar, onsdagar samt fredagar och lördagar 23.6-16.8.2014, avgång kl.14:00.
Pris: 16 € / vuxen, 13€ / pensionär, 8 € / barn <12 år.
Information och bokningar:
Tel: 0500-260751 (M/S Corina)



Folksam Båtförsäkring - för ett tryggt och säkert båtliv



Bekanta dig med våra försäkringar på folksam.fi

Folksam


Sista tillfälle Syréns förlag erbjuder Cd skivor för endast 2€ /st.

 Då finns han där 10 sånger <input type="checkbox"/>	 Endast kärleken segrar 12 sånger <input type="checkbox"/>	 Jag har hört om ett land 13 sånger <input type="checkbox"/>	 Gud i dina händer 15 sånger <input type="checkbox"/>	 En ny tid 11 sånger <input type="checkbox"/>	 Ungdomskören Evangelicum 17 sånger <input type="checkbox"/>	 Var dag ifrån Dig 14 sånger <input type="checkbox"/>
 Min barndoms aftonbön 12 sånger <input type="checkbox"/>	 Jag såg in i himlen 12 sånger <input type="checkbox"/>	 Så Jeesus Kuolit 13 sånger <input type="checkbox"/>	 Jag är på väg 15 sånger <input type="checkbox"/>	 Längtan hem 12 sånger <input type="checkbox"/>	 Tag min hand 15 sånger <input type="checkbox"/>	 Gud är trofast 17 sånger <input type="checkbox"/>


Nyhet!

Helhjärtad
Ingemar Helmner Inb. 147 s. **22,00€**

Människor som lever nära Gud, som bär hans välbehag och härlighet över sina liv och som förmedlar himlen till jorden där de går fram, de kännetecknas alltid av ödmjukhet.

Nyhet!

Änglar som gäster
inb. 111 s. **21,50€**

Änglar som gäster finns mer än 60 berättelser från svenskar som upplevt änglabesök och oförklarliga bönesvar.


Min glädje av EVIGHETEN
132 s. **18,90€**

Det är ett sant vittnesbröd som berör som handlar om hur Gud förändrade en ung mammas liv


Steg för steg vid Källan
80 s. **15,00€**
Ny bok utkommer!

Steg för steg vid källan, är titeln på Regina Sjöbloms bok. Hon skriver med värme och kärlek och önskar att kunna vara till hjälp för någon medmänniska liknande situationer. Därför min vän läs boken och bli berörd av dess budskap. Boken innehåller änglar, finns dom, kallelsetid, prövotid, förbön, och helande, m.fl.


Värdefulla ord
Ask med 60 kort med tänkvärda texter **9,90€**

METEORITEN I BENNÄS


Onsdag 25 juni butiken öppen från 9-20
samma dag kl. 14-20 finns:

Billigförsäljning av böcker, cd, kort
Sven-Erik Syréns Bokshop i Bennäs

Syréns bokhandel tisdagen 24 juni kl 15-18
Dragspelsamling kl 18 vid Syréns Regina Sjöblom, Rolf Sjöbacka m.fl.
Lotteri med fina vinster. Alla som besöker oss under dagen får en bok eller CD gratis.
Hjärtligt Välkommen till Syréns bokhandel på **Norrjärdsvägen 44 i Maxmo den 24 juni.**

 VÄNSKAP 365 Detta är en unik och vackert gäva till en verklig vän. 17,80€	 365 dagar med min katt Vilken fantastisk samling med kattbilder. 17,80€
--	--

Följande Cd skivor för endast 9,90€ /st.


 Skyddad i Guds hand 14 sånger <input type="checkbox"/>	 Mer Country 10 sånger <input type="checkbox"/>	 Tro, Hopp & Kärlek 14 sånger <input type="checkbox"/>	 Till himmelen jag går 10 sånger <input type="checkbox"/>	 På vägen hem 14 sånger <input type="checkbox"/>
--	---	---	--	---

Kulspetspennor
1. Blott en dag ett ögonblick i sänder
2. Var dag är en sällsam gåva
Vid köp av 10 stycken får du 3 stycken på köpet. **1,00€/st**

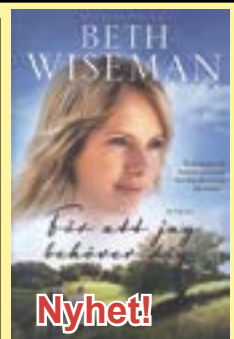
SOMMARKORT PAKET 50 st. á 15€ **Landskap, blommor, barn, djur, tankvärda ord, Grattis, bibelspråk både med och utan text.**
1 stycken gratis produktpaket vid beställning

Sänd in din beställning till Sven-Erik Syréns förlag, Norrfjärdsvägen 44, 66640 Maxmo tfn. 06-345 0190, 050-301 6598, sven-erik.s@hotmail.com

Namn: _____
Adress: _____
Tel: _____
Postförskottsavgift tillkommer


Det enda jag vet
Nyhet! **26,90€**
215 sidor

Det är 1960-tal i en liten by i Öst-erbotten. Allt är möjligt. TBC:n är utrotad. Trons bön biter inte på mammas cancerumör. Läs en spännande bok.


Beth Wiseman
Nyhet! **24,90€**
309 s.

En familjs kamp mot lögn, svek och förluster och om att hålla fast vid den som betyder mest... Anpassningen till småstadslivet blir svårt för barnen, särskilt för femton-åriga Grace, som hanterar omställning på ett destruktivt sätt. Äktenskapet har inte alltid varit en dans på rosor precis, men deras starka tro övertygelse har burit Brad och Darlene genom svåra tider.

Änglar på uppdrag,
Läs en intressant bok.
Pris 9.90€

Änglar vid min sida **17,90€**
111 sidor
Gud känner till dina behov- Och hans änglar är redo att hjälpa dig. Läs den intressanta boken!

Nästa gång Syréns bokhandel har öppet är 1 juli kl. 15-18

- Vet du vad prästen blev som slutade sirt arbete och började jobba på dagis istället?
- Nej!
- Lekmani!